

Plan van Aanpak feitenonderzoek Zegge VII

1. Aanleiding

Op 21 april 2016 heeft de raad een motie aangenomen om een raadsonderzoek in te stellen naar het traject en de realisatie van Zegge VII, startend met een feitenonderzoek. Het voorstel voor een Plan van aanpak hiervoor is in de maanden augustus en september opgesteld en wordt hieronder uitgewerkt. In een later stadium kan de raad op basis van de resultaten van dit feitenonderzoek besluiten over een mogelijke vervolgstap in de vorm van een raadsenquête.

2. Doel van het feitenonderzoek

Het feitenonderzoek heeft een vierledig doel:

- a) een reconstructie bieden van het gehele traject resulterend in besluitvorming over Zegge VII en de realisatie ervan
- b) het daarmee voor zover mogelijk beantwoorden van de vragen die vanuit de samenleving en door de raad zijn gesteld
- c) het in kaart brengen van eventuele witte plekken en
- d) op grond van dit alles het adviseren van de raad ten aanzien van een eventueel vervolgonderzoek in de vorm van een raadsenquête.

Ter voorbereiding op dit Plan van Aanpak is een verkenning uitgevoerd ten aanzien van omvang en aard van de beschikbare schriftelijke bronnen, de volledigheid van dossiers, personen die mogelijk aanvullende informatie kunnen verschaffen en de bereidheid van betrokkenen om via interviews aan het onderzoek mee te werken.

Voor de volledigheid zij opgemerkt dat het een beschrijvend onderzoek is en derhalve niet zal uitmonden in een beoordeling van wat er is gebeurd.

3. Centrale onderzoeksvraag

De centrale vraag voor het feitenonderzoek luidt:

Hoe is traject resulterend in besluitvorming over Zegge VII en de realisatie ervan verlopen in de periode 2000 tot en met februari 2016?

Daarbij wordt de aandacht gericht op in elk geval de volgende aspecten:

- 1. De totstandkoming van de Structuurvisie 2003
- 2. Het proces resulterend in het besluit tot omkering van de volgorde waarin toekomstige bedrijventerreinen zullen worden ontwikkeld

3. De aankoop van Heesweg 48 - 50 (bedrijf Te Wierik), inclusief contractvorming
4. De aankoop van Heesweg 44 – 44a (bedrijf Haarman) inclusief contractvorming
5. De besluitvorming over het bestemmingsplan en grondexploitatie Zegge VII
6. De sanering van kavel Heesweg 48-50
7. De sanering van kavel Heesweg 44-44a, inclusief stortgat
8. De juridische procedure, tot en met besluit college niet in beroep te gaan
9. De wijze waarop de opeenvolgende colleges invulling hebben gegeven aan de informatieplicht jegens de raad

Als gedurende de reconstructie een onvoorzien aspect naar voren komt dat relevant is voor de beantwoording van de hoofdvraag, zal dit eveneens nader worden onderzocht. In de aanloop naar dit Plan van Aanpak is aan inwoners en fracties gevraagd de vragen die bij hen leven ten aanzien van de Zegge VII aan te geven. In de bijlage bij dit voorstel is schematisch weergegeven hoe deze vragen zullen worden beantwoord in het feitenonderzoek. Behoudens enkele niet-feitelijke vragen krijgen alle vragen een plaats in dit onderzoek.

4. Werkwijze

De reconstructie zal zoveel mogelijk worden gebaseerd op schriftelijke bronnen. Waar nodig worden dit materiaal aangevuld met interviews. Als uit het feitenonderzoek aanwijzingen naar voren komen dat er sprake is geweest van corruptie, belangenverstrengeling, ongeoorloofde beïnvloeding of andere norm overschrijdende handelingen zal dit zwaar mee wegen in het advies over een mogelijke enquête. Het eindrapport, inclusief advies over eventuele vervolgstappen, is openbaar.

5. Planning

Het verloop en voortgang van het feitenonderzoek zijn mede afhankelijk van wat wordt aangetroffen. De voorlopige planning is om het onderzoek in de maanden oktober, november, december uit te voeren zodat de rapportage in januari aan de raad kan worden aangeboden. Eventuele afwijkingen op deze planning zullen worden besproken met de fractievoorzitters.

6. Kostenraming

De kosten van het onderzoek zijn net als de planning vooraf niet exact aan te geven, omdat dit mede afhankelijk is van wat wordt aangetroffen. Een voorlopige raming komt uit op € 18.000

7. Onderzoeker

Voorgesteld wordt het feitenonderzoek te laten uitvoeren door de onderzoeker die deze raadscommissie heeft ondersteund bij het opstellen van dit Plan van Aanpak, dhr. Marcel van Dam.

Bijlage Plan van Aanpak Feitenonderzoek Zegge VII – Plaats vragen inwoners en raadsfracties binnen onderzoeksopzet

Aspect	Vraag / aandachtspunt	Indiener	Bijzonderheden
1 De totstandkoming van de Structuurvisie 2003 - periode circa 2000 t/m 2003			
	Hoe is de rangorde in tijd in de structuurvisie wat betreft de te ontwikkelen industrieterreinen ontstaan. En welke argumentatie hieraan ten grondslag lag.	LA	
2 Het proces resulterend in het besluit tot omkering van de volgorde waarin toekomstige bedrijventerreinen zullen worden ontwikkeld - periode circa 2003 t/m 2004			
	Welke argumenten waren bepalend om te komen tot een wijziging van het eerder aangenomen bestemmingsplan Zegge VII	GB	
	De rol van de provincie bij de uitwerking van de Watertoets Raalte NO locatie en Zegge VII (5 juli 2005) en waarom was de keuze voor Zegge VII hierin bepalend?	GB	
	Waarom is indertijd plotseling de draai gemaakt naar het ontwikkelen van De Zegge VII en is niet de keuze gevallen op meer voor de hand liggende gebieden, zoals het gebied ten noordoosten van de kruising Ommerweg / Nijverdalseweg?	Inw	
	De keuze voor De Zegge VII in plaats van de in de structuurvisie 2003 genoemde alternatieve locaties (waarom is dit gedaan / motieven)	VVD	
	Was de onderbouwing voor het ontwikkelen van De Zegge VII kloppend (met de kennis van nu)?	VVD	
	In 2003 is de structuurvisie vastgesteld. Waarom is in 2004 in afwijking van deze structuurvisie een andere locatiekeuze gemaakt wat betreft te ontwikkelen bedrijventerrein?	CDA	
	Waarom hebben we, in afwijking van de structuurvisie, deze grond ooit gekocht, en welke alternatieven waren er?	PvdA	
	Waarom is destijds gekozen voor de Zegge VII ipv de NO-hoek. Wat zijn daarvoor de argumenten geweest. Waarom zijn andere alternatieven afgefallen.	D66	
3 De aankoop van Heesweg 48 - 50 (bedrijf Te Wierik) – periode circa 2004 t/m 2005			
	Wat was de afweging om te komen tot aankoop?	GB	
	Waarom is besloten tot aankoop van het pluimveebedrijf Te Wierik. Is dit op een integere wijze gebeurd?	D66	
	De gang van zaken wat betreft de aankoop van agrarische bedrijven vanaf de Zegge VI	LA	Raakt ook aan aankoop Heesweg 44 – 44a
	De betreffende koopcontracten vergelijken met die van andere gemeenten in die periode	LA	Raakt ook aan aankoop Heesweg 44 – 44a

Aspect	Vraag / aandachtspunt	Indiener	Bijzonderheden
4 De aankoop van Heesweg 44 – 44a (bedrijf Haarman) inclusief contractvorming – periode circa 2004 t/m 2006			
	Wat was de afweging om te komen tot aankoop?	GB	
	Waarom is er zo'n krakkemikkig koopcontract opgesteld en ondertekend voor de aankoop van het bedrijf en perceel van ex-wethouder Haarman. Een contract dus waarbij alle nadelen op het bord van de Raalter gemeenschap en alle voordelen in de portemonnee van de verkoper terecht kwamen?	Inw	
	Waarom is, alvorens tot de aankoop werd overgegaan, niet eerst een bodemonderzoek verricht op basis van een verdachte locatie?	Inw	
	Het beleid rond aankoop van agrarische bedrijven in zijn algemeenheid in zowel Raalte als andere gemeenten en specifiek de locatie Heesweg 44/44a	VVD	
	Hoe zijn de contracten opgesteld? Is gebruik gemaakt van gebruikelijke contracten in Raalte. Welke contracten werden er gebruikt bij andere gemeenten?	CDA	
	Hoe zijn de afspraken met de verkopende partij verlopen, en waarom en op welke manier zijn de contracten tot stand gekomen zoals die er nu liggen	PvdA	
	Klopt het dat er tijdsdruk is gezet op het gehele proces van de aankoop	PvdA	
	Waarom zijn de risico's in een zo grote mate bij de gemeente neergelegd, en hoe is dat gegaan in andere gevallen (overzicht van de grondaankopen van de periode voor, en na deze aankoop)	PvdA	
	Was de destijds overeengekomen koopovereenkomst voor Heesweg 44/44a <i>state of the art</i> .	D66	
	Het perceel Heesweg 44/44a is in 2006 aangekocht. Onderzoeken of dit op een integere wijze is gebeurd.	D66	
	Er zijn bij het bodemonderzoek van de agrarische kavel geen indicaties naar voren gekomen van mogelijke verontreinigingen; waarom is er gekozen voor een specifiek onderzoeksmethode?	CDA	
	Hoe kan het zo zijn dat bij het bodemonderzoek geen indicaties naar voren zijn gekomen	PvdA	
	Wat voor soort bodemonderzoek is er destijds verricht. Was dat de landelijk gangbare praktijk.	D66	
5 De besluitvorming over het bestemmingsplan en grondexploitatie Zegge VII – periode circa 2005 – 2013			
	Was een bedrijfsplan voor Zegge VII aanwezig voor uitgifte gronden?	GB	
	Was alle informatie die leidde tot wijziging Bestemmingsplan volledig en op tijd met de gemeenteraad gedeeld	GB	
	Grondexploitatie Zegge VII in relatie tot Franciscushof	Inw	
	Was de wijze waarop de kosten voor sloop en sanering van de aangekochte bedrijven zijn geraamd destijds breed gehanteerd? Is daarbij rekening gehouden met de gerede kans dat bij boerderijen stortlocaties of vervuiling zouden worden aangetroffen?	Inw	
	Is in de exploitatie op de juiste wijze rekening gehouden met de kosten van het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen, waterberging en landschappelijke inpassing?	Inw	
6 De sanering van kavel Heesweg 48-50			

Aspect	Vraag / aandachtspunt	Indiener	Bijzonderheden
7 De sanering van kavel Heesweg 44-44a, inclusief stortgat – periode circa 2011 en 2012			
	Waarom is, nadat het enorme stortgat is ontdekt, niet meteen aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie (OM)? Dit had voor de hand gelegen omdat de voormalige eigenaar nergens van wist. Maar als hij het niet was, wie was dan wel?	Inw	
	Waarom is de ontdekking van het stortgat zo lang geheim gehouden voor de Raalter gemeenschap?	Inw	
	Waarom is die ontdekking maandenlang, zelfs voor de medewethouders en de opperste handhaver, burgemeester Piet Zoon, geheim gehouden?	Inw	
	Welke acties zijn er, vanaf het moment van vinden van de verontreiniging met asbest, uitgevoerd om de kosten van opruiming/sanering zo laag mogelijk te houden. Wie had (ambtelijk) de feitelijke leiding over deze besluiten.	BB	
	Uit de stukken (b)lijkt te zijn gekozen voor een 'worst case-scenario'. Op grond van welke afwegingen is wanneer (datum) voor deze benadering gekozen. Wie waren (namen) er –ambtelijk gezien- bij deze keuze betrokken? Zijn bij deze afweging externe partijen betrokken geweest, zo ja welke, op wiens initiatief, vanuit welke opdracht en tegen welke kosten? Indien niet: waarom niet?	BB	
	Als gekozen zou zijn geweest voor een best-case-scenario (lichte vervuiling), wat zouden dan de kosten zijn geweest? Was dat bekend op het moment van het besluit? Op welk moment (datum) is de wethouder bij deze afweging betrokken? Is bij het voorstel (om te kiezen voor het worst-case-scenario) tegelijkertijd gemeld wat daarvoor de argumenten en de meerkosten t.o.v. andere scenario's zijn? Is deze afweging inhoudelijk besproken binnen het college? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer en wat heeft de doorslag gegeven om in te stemmen met dit scenario?	BB	
	Waarom heeft er tussen het moment van ontdekking van het stortgat en het aftreden van dhr. Haarman zoveel maanden geduurd? Wat heeft er in die tussentijd plaats gevonden?	Inw	
	Is er gestreefd naar een minnelijke oplossing tussen de gemeente en dhr. Haarman?	Inw	
	Waarom zijn er alleen foto's gemaakt van het stortgat en slechts twee pijpjes meegenomen? Waarom zijn er geen monsters uit het stortgat meegenomen zoals stenen beton, asbest delen van golfplaten? Klopt het dat er ook een bromfiets uit het stortgat omhoog is gekomen? Is de onderzoeker verzocht door bestuurders of hoge ambtenaren zijn werk wat minder grondig te doen?	Inw	
	Wie was op welk moment waarvan op de hoogte inzake de saneringskwestie op de locatie Heesweg 44/44a	VVD	
	In welke mate heeft de uitwisseling van informatie plaatsgevonden richting college, ambtenaren en raad? Waarom werd raad en inwoners niet eerder geïnformeerd over ontdekking stortgat? Hoe was de communicatie binnen het College?	CDA	
	Op welk moment is de voltallige gemeenteraad geïnformeerd over het stortgat en de daarin aangetroffen asbest vervuiling en bewijsmateriaal?	SP	
	Op welk moment is de voltallige gemeenteraad geïnformeerd over het verdwenen bewijsmateriaal (o.a. Pvc-buizen)?	SP	
	Wanneer was er bekendheid met de verontreiniging, en wanneer is wie daarover geïnformeerd	PvdA	
	Wat is er gedaan om schade voor de gemeente te voorkomen, en wat had er gedaan kunnen worden	PvdA	
	Hoe is de bodemsanering verlopen, wat waren de onvermijdelijke kosten, en hoe kan het dat belangrijk bewijsmateriaal verdwenen is	PvdA	

Aspect	Vraag / aandachtspunt	Indiener	Bijzonderheden
	Wat was de bemoeienis van politiek / bestuur in al deze stappen (wie en wanneer) en wat waren de ambtelijke adviezen	PvdA	
	Zijn er acties zijn ondernomen om te achterhalen of er derden waren die wisten van het stortgat. Zo, ja welke. Zo neen waarom niet.	D66	
	Waarom is na de ontdekking van het stortgat geen aangifte gedaan bij het Openbaar ministerie. Wat zijn daarvoor de redenen geweest.	D66	
	Was de opdracht van de gemeente aan Hunneman milieu-advies in overeenstemming met de landelijke richtlijnen.	D66	
8 De juridische procedure, tot en met besluit college niet in beroep te gaan – periode circa 2012 t/m 2016			
	Waarom werden de onderzoeksrapporten en de hoogte van de gemaakte kosten geheim gehouden?	Inw	
	Wist het college dat ook zonder dat ene beruchte artikel in het koopcontract (ik meen 10.7) het verhaal van schade juridisch heel moeilijk wordt? Hebben de twee advocaten daarop gewezen? Wat is gedaan met de mail van XXX om juist niet in beroep te gaan?	Inw	
9 De wijze waarop de opeenvolgende colleges invulling hebben gegeven aan de informatieplicht jegens de raad			